

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Animalibus libri I-XXVI - Cod. Aug. pap. 11

Albertus <Magnus>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Liber II; Tractatus I

[urn:nbn:de:bsz:31-87034](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-87034)

semper et ad naturam sed frequenter et probabiliter ostendit hęc aut signa in animalibus et hominibus non reperiunt nisi ad eas passiones que naturaliter in similitudine capiunt et pueniunt ad animam et non ad illas que sunt in plus sunt et mixta et geometrica sed potius sunt et naturalis et generata et hęc et hęc et per diat artem in fine sicut per analiticorum que nunc cognoscere possibile est si quis concedat transmutari simul corpus et animam secundum ea que sunt naturaliter passiones distantes enim aliquis fortasse mixta transmutata est in animam passionem et hoc indifferens corpus non potest agnoscere hęc enim passio non est corpus et secundum naturam corpus nobis in similitudine sed potius tales ut et concipiuntur Sic igitur elementa et principia ex quibus in hac parte procedit hęc ad cognoscendum substantiam animalium et omnium corporum et membra et generata iam quod sufficit permissum membra enim omnium mixta generata et generata ad membra hominis similitudine et opera et virtutes corporum

Incipit liber secundus animalium in quo agitur de generatione aliorum animalium ad hominem secundum generationem et differentiam Tractatus primus de manifestis membris Capitulum primum de quærentia que est in superioribus membris capitis colli et pectoris

Non ad huc in libro primo sed diligenter postulat modum compositionis membrorum omnium que sunt in homine et regimine vite quod est in apertis secundum naturam et ad ipsam referantur et aliorum membra et corporis intelligantur regimen vite corporis et membra et generata. Tunc enim perfecta hominis substantia de animalibus primo autem comparantur membra manifesta ostendentes que hęc membra proportionata membris manifestis hominis et que non hęc et que hęc sunt membra membris hominis et que non hęc dicantur igitur que quedam membra animalium exteriora sunt generata et quedam diversantur valde. Conspicitur autem dicimus que multum differentiam hęc figura licet non omnino sunt eiusdem figure. Et hoc modo generata

sunt in membris quecumque ad unum accedunt genus sicut equus et asinus et equi cuius et hęc que aut multum diversificat per modum sui generis quod et membra hęc in figura multum diversa hęc enim diversitas est in diversitate quærentie in figura membrorum forte sit alia pluribus et distantibus generibus alud generatis sicut equi cuius illud enim in figura tunc aliquid membrorum generata ad unum generis sicut est in membris determinatur nam distantia generis in parte faciat ad media in parte quod non tunc de eorum et optimo in parte per modum est aut quoddam genus in quo membra generantur et hęc animalia esse quadrupes generans animal sibi simile et quecumque hęc generis generantur quodammodo que proportionantur membris hominis hęc caput et collum sed membra capitis corporis in forma diversa sunt secundum unum quodammodo generis hęc in parte in loco enim unum talium animalium et ad collum sui non generantur ex spondilibus flexilibus annulis sicut corpora aliorum animalium quod os colli generantur ex spondilibus colli et tunc hoc differt ab aliis tunc tota corporis eius dispositio maior generantur ad corpus in ratione tamen in hęc igitur membris que sunt in deo generis proportionantur hęc ad caput membris que sunt in homine amplius aut eius generis contra animalia que videlicet quadrupedia generantur sibi similia loco manuum hominis hęc pedes anteriores et quodammodo aliorum sicut pedes et anteriores hęc quodammodo digitis plantarum ut in multis suis operibus videlicet eis loco manuum hominis et generantur etiam in hoc que per similes in talibus animalibus non est absolutus neque levis motus sed ligatus et quasi tractatus post alium sicut neque magis similes absoluta est et gravis motus est in homine ab hac tamen gravitate cooperit elephas quia ille non videlicet pede anteriorum in manu sed potius per mixta sua et hoc est ideo quia non hęc animalium fissum pedem anticum nec animalium digitos pedis solutos pedes etiam anteriores multo sunt multo maiores posterioribus que potius sunt ad sustentandum molem corporis quod ad eis ad operandum sustineant enim animalium corporis sunt

magis nōm mēbra elephanti et ideo
 confortant mēbra natura adhuc et feat
 illud mēbra quod ē pmissida q̄ sit sibi
 loco manus Et q̄ fissid loco digitorū poag
 2 ad figend' pedem ad facili' opand' quā
 ad sustinend' ideo gūvōt digitos in pede e
 lephantis quā expande corpis satis figit
 et non indiget adhuc fissura digitorū
 q̄ confortant sustentatōm pedis ex gūvōt di
 gitorū Et cad' rā ē q̄ duo thahab sue du
 os calcaneos puos h̄t respad magnitudis
 pedis sui dixim' em̄ in libro p̄mo q̄ cal
 caneus p̄ncipalē sit p̄pter pedis fixorū
 et hoc nō mulat indiguit nā mēlephā
 te et ideo feat puos Italia em̄ quadeu
 pedis gūvōtā sit p̄lā p̄ssas pedes h̄nā
 in quolibz antiorz pedū h̄nt duos calcane
 os non in suis in pede stōs sed supius i
 m̄tisco curis in loco in quo flectūt di
 giti pedis et sint due p̄ue unguile re
 trorsim p̄tecte q̄ nimia pedis acuti in
 pedūt p̄fundatōz q̄ illa impediēt mo
 tid voluntariū aialis Magnitudinē q̄
 in elephante non indiguit ex quo antior
 pes magnus et lacor alio fuit p̄aut iā
 dixim' sed p̄caus impedimētū gnāstet
 ex gravitate si fuisse magnus app̄tuit
 tamē ēē aliq̄nūlā q̄ calcaneū talibz aia
 libus feat p̄pter duo opera quoz omid
 ē quod dixim' Aliud autē ē quia posuit
 in eis calcaneos ex opposito flexionis digi
 torz pedis ne nimia sit flexio et fragat
 articuli expande p̄aut in homine posuit
 lumen super genu et ideo gemaverat in
 talibus calcaneū p̄pter digitos plures a
 ad minus duos qui ibi quēvūt ut v̄taz
 heat sū lumen 2 quo ad hoc indiguit ele
 phas calcaneos et puo q̄ puus magis ap
 tus ē ad resp̄nd' flexioi q̄sta t̄n q̄ n̄cāz
 flexioi nō impediāt Quā p̄gnōd ē quā
 etiā in homine lumen genu ē valde p̄uid
 amplius aut d̄rō ē mēgahab aialis fissid
 pedem h̄nā q̄m illa q̄ m̄plura pedem sin
 dūt et unguilam sue p̄allarem cor nalm
 non h̄nt sed unguēs h̄nt acutos p̄aut
 leo canis lupus et catus et h̄mōi h̄nt
 thahab sine ungue et unguila et est
 quiddā additō calcūlaginō et d̄m̄i to

rei posita ex opposito contra mēbra r̄q̄
 digiti ad ariditatem curis gūvōt supior
 gūvōtē que resp̄ndet r̄ctē in h̄m̄ibz
 per quem postea p̄cten em̄ssid indigi
 tos duvidi q̄m̄s aut que in duo findūt
 pedem q̄ unguilam cornea h̄nt q̄ etiam
 p̄p̄vōrāt unguilam duvidenā sint cal
 canei duo unguilā quoz acimē postius
 pedis tenet v̄pus t̄raz sicut dixim' Equū
 aut et asinū m̄chil h̄oz h̄t eo q̄ latid quō
 pedem non duvidit sed simplex h̄t thahab
 p̄lis aliq̄nūlū longioribus p̄tecte in loco
 ubi incipit pedis sue r̄ctē flexio Ele
 phas aut qui pede p̄māū v̄tā non potuit
 habet calcēū langū ante nasid qui p̄mu
 stida vocat et v̄tā loco illo manū q̄ est i
 h̄m̄ibus h̄t em̄ accipit abaiā et p̄ant
 in os suū et similit' q̄m ē al' mulat do
 mesticale p̄ cand' p̄m̄stida p̄orrigit d̄nō
 suo quod voluit d̄nō suis qui ad i' strūp
 Et em̄ aial plus q̄ aliud disciplinē cad'
 p̄ceptibile p̄ hanc etiā eradican' arbores
 et ad natat maqua m̄spirando haurit
 ap̄m̄ plenū aqua et erat sup̄ venatorem
 vel sup̄ arastantes et gnālicē p̄ungnat
 m̄os et feat ceta manū opera ad cad'
 mēbro p̄m̄stida aut illa ē ex cartila
 gine ut sit media in ter os et carnem
 q̄ flecti possit et tamē resp̄nd' duris app̄
 hēnsis et noamēt m̄aurēabus q̄m̄s
 igitur elephas differt ab alijs quod nō v̄t
 pede antioi loco manū sed in hoc quēnt
 ad alijs q̄ h̄t ligatā p̄tem sinistram et nō
 expeditam sicut d̄p̄tra non em̄ ē aliq̄d
 aial nobis notid quod adeo expedita v̄
 tat sinistra sicut d̄p̄tra p̄ter solū h̄oz
 in quibz alit contingit q̄ effiat ambi d̄p̄
 ex multo calore cordis in sinistro et epa
 tis in d̄p̄tero latere et p̄tēp̄ue q̄m a su
 piolibus plenū mulat d̄p̄tendit remota
 Alit aut q̄tingit q̄ aliquis homo sinis tra
 v̄tē p̄d̄p̄tra et d̄p̄tra p̄ sinistra q̄m v̄z
 tam cor q̄ ex par v̄tutes suas mittit
 in sinistra latere et remouent ad d̄p̄tro
 Alit d̄p̄tra t̄az q̄ videlicet aut ambo in la
 tere sinistro sūt aut ex par quidem in
 d̄p̄tro existens latere q̄m̄ ap̄tūā p̄p̄si

zubi et alioz panniculoz no transmit
siam in dextro lauis ped dnis sua subap
tilis est illis redimdat in lauis smi sud do
tingit aut aliqñ hoc pec accidens pter pre
dictas cas que sint nales et hoc e qñ aliqñ
apilapio multo exerceat motu sim strā ex
cñ calefit pars illa et attrahit mēmetid
et spūm et calorem plus q̄ alia her igit e
gouernencia dicti gñis aialud mcapite in
callo et pedibus anoiibus tū homie Ge
nāliter aut amē aial q̄ tata gñate aliū hē
aliud mēbrū quod aut e pectus sicut pec
tus homis aut e loco illius et hē gñaten
ad ipō d dptet om̄ mēd eē aliqñ sedem
sedem cordis unde fluit anta et spūm
alū et quadāq̄ illud e hoc mōtūibus
talibus gouernē ad pectore homis Non
em̄ semper hoc mēbrū pectoi homis af
simulatur in figuraz lincatibus qñ hō
est lati pectois alia uero aialia sūt pecto
ris parci Nature em̄ opus sicut sepūs
diximz est opus intelligencie sapiētissie
q̄ unūq̄q̄ facit mō gouernāci et ad hō
homo erectus mēdat dilatauit pectū
hōmīs natura ad pūalud ampliāciōm
alia aut ad pna sūt in finz acūm pec
tus ne nimia sit distancia pedū anoiū
corpus portandū Sed hoc em̄ surgit
laxitudo et motus difficultas eo q̄ tata
grauitas corpus eēt in medio et nō
eēt dicit sup̄ suū fulcimentū vñd aut
pectois mēbrū manifestū e mamilla q̄
pō hōmo hē an pectus suū et hōis
quedā similitudines sicut est syma et
pigmentis et alia quedā aialia hōi pūa
dequibus infus loqm̄ hēc vtere oia
māmas hnt anāq̄ impetōe sed tamē e
lephas licet nō quātē ad hōmē i lo
co māmillaz quēnt tamē in mō q̄
duas hē māmillas sicut hōmo mas Sed
nō e vñm apur nos quod aliud aial hnt
mduusim pedem anoiūco pūalū sicut
mastulus hnt māmillā msi in colore et
qñitate valde simlet matri Quādam
em̄ equi mares valde mōibus pūes in
venti sūt māmillas hēc sed rāto de

hys aut infra tractabit
*Capitulum secundum de membris manifestis exterioribus
corpus pertinentibus ad motum malis q̄ opunt
ad membra hominis preter caput collum et
pectus et prius de ungula et pilo et
cornu*

embra que gsequit in māfes
to corpus sūt sicut pedes pas
tiores dequibus loquid e pter
gouernēciā q̄ hnt ad pedes
aniores dicitur q̄ implūbus flexio pedū
aniorū et posteriorū aialud eō flexionem
manū et pedū hōmīs licet em̄ in hōdo
quatuor istas extremitates at hōmē qñ
tant dūnt tōmē in flectendo cas eōuerso
quo flectit cas hōmo pter elephāte et
forte iste flexiones dūnt sūt in dūerf
aialibus in modo qui ut in multis nō e
notis pūque in pūis aialibus dequibus
hic nō loquimur aialia em̄ quadrupedia
sibi similia gñācia pedes aniores i pob
lite et rātera flexione mōruat admōq̄
ventre et pedem rātiānt ad mōq̄ vērū
ventre flexiones aut poblit posteriorū
curuū quertū ad pōra rātorū et pe
dem curuānt admōra ventre Aliter
em̄ quatuor pedes mōū nō sūt qua
q̄ posteriores pedes longū pedis gñāt in
tūis qui facti sūt ad impingendū postūis
et ideo curuāt a poblit curuāt et
extra postūis aniores aut ad vehendū
antiq̄ in motu et id gñāt longū ped
antiq̄ et curuatur poblit sūt q̄ m
illa e vñs pcessiua pedis et hūis ste e
in nauī et renis et gubernaclo Rem
em̄ vltiorant nauī et transmāuent ad
antiq̄ in nauī Sed gubernaculū postūis p
vñm gubernandi impingit postūis sicut
em̄ optie fit motus in quadrupedibz hō
aut flectit cubitas ad postūis et antiq̄
et curuāt braciū ad antiq̄ et mōius
versū pectus et hē gperit opacū que
tota est versū antiq̄ et antiq̄ ad postūis
q̄ hoc quēnt ambulacū sicut patet ex
hys q̄ ex pmo libo de vtilitate mēbroz

et anasoma dicta sunt Elephas a
 no hē aliqd istarū quatuor sed et em et
 flectit pedes anteriores fere sicut aialia
 q̄ dīrupedia s̄ pedes posteriores s̄ flectit
 sicut homo sed sicut neq̄ flectit omnes cōm
 tates p̄pter pondū sui corpis sed p̄dīrupte
 tempis pulat sup̄ latus dextrū et s̄m̄strū
 appodiat p̄ca aut arbori forā et p̄
 quiescit et dormit stante corpore nec
 offendit in h̄ crura q̄ fortissima facta s̄
 ad sustinendū p̄ut dūm̄ in an̄hās alia aut
 q̄ dīrupedia nō ex utero generantia p̄bi
 ste s̄ auāna p̄ut lacerta et ḡn̄s coodrū
 li quod grece hardan vocat̄ et h̄ m̄cōs
 quēntia cū lacerte figura n̄ q̄ cauda n̄
 h̄ amō rotūda sed h̄ p̄m̄las m̄cauda
 ad natandū et ē m̄lud m̄agne q̄ntitat̄
 Sūc aut̄ et aial q̄ dī hazaha arabice ha
 bent omnes pedes anteriores breues et ci
 bitud quidem curuat̄ ad antiq̄ postū s̄
 pedem p̄dūgū et flectit ad antiq̄ extra
 p̄ista flexio q̄p̄cit natacō et app̄hensōe
 sicut et in homīe ē flexio brachiū et ma
 nuū d̄cedant aut̄ omnia ista pedes suos
 modicū extra ad latus p̄pter pondū pec
 toris et ventris quod ē in medio latū et
 pondōsu h̄ aut̄ modū flexionis om̄o aut̄
 mulapes m̄ca s̄c ap̄is et musta et in
 auris et m̄lta alia p̄ cand̄ tam̄ oīa aut̄
 talia s̄ male q̄plexionis ambulacōe s̄ q̄
 aut̄ talia sunt m̄lta velocia ut formica
 et aranea pedes h̄ns sub p̄ctore quictos
 q̄ ad cand̄ p̄videm et idē s̄nt velocia
 sed tamē flexionis p̄bliad suos ad plues̄
 latis q̄ntit̄ h̄o aut̄ tam̄ magnis q̄ pedes
 acubis et articulo racete quidā t̄ manibz
 et atalo impedibz flectit ad antiq̄ in flexioe
 aut̄ manū ad antiq̄ modicū d̄clinat̄ u
 sus aūq̄ causd̄ et modū n̄ m̄p̄mo lib̄ as
 signatū nullū aut̄ amō aut̄ ē q̄ anteriores
 et posteriores cōmtates flectat ad postū q̄
 postū flexionem p̄veniet casū aialis et
 nō motus flexio aut̄ aduicarij q̄ ē m̄uc
 tura cubiti et pedis h̄o em̄ has duas
 uicinas flectit p̄ contrariū modū flexi
 onis aliorū m̄broz flexio em̄ cubiti est

ad postū et s̄m̄lit̄ flexio corpe q̄ ē
 in ope femoris sed publice flectit p̄ ad
 uitorū d̄n̄lit̄ aut̄ omē aial h̄ns uictas
 loras aduicarij ap̄ut h̄m̄eros flectit ad
 uitorū cōtrario m̄o alys uictur̄ cōmtatū
 suarū et h̄ ē s̄d̄ p̄t̄ez vna q̄n̄ om̄ volatū
 li quod flexionem publice pedis curuat̄
 ad postū et aduicariū ale q̄ ē loco ma
 nuū curuat̄ ad antiq̄ t̄ ap̄ella aial aut̄
 m̄armū quod dicit̄ h̄ky dequo d̄voma s̄
 p̄us ē sicut quadrupes transiit n̄alē
 q̄ pedes anteriores s̄nt q̄cultari sup̄h̄eros
 suos ita q̄ impediūt a motu p̄o sed b̄n̄ mo
 tū giracōis h̄m̄eros suos et tamē illiq̄
 pedes app̄lantur manibz quia in figura s̄
 sicut manus bestiarū quatuorū que quēnt
 m̄gne muris habent pedes eius q̄q̄ digi
 tos sicut pedes muris et m̄quolz digito
 s̄ tres uicture flexibiles et m̄otrem̄te
 t̄nglibet digiti est onguila p̄ua sicut t̄
 igne murū s̄m̄lit̄ pedes posteriores s̄nt
 h̄nt q̄q̄ digitos et h̄nt quilibz p̄pas uic
 turis et onguilas flexio digitorū in eis
 est sicut flexio pedū et digitorū anteriorū
 et figura pedū suoz maliquo sitis est
 caude p̄stū q̄ p̄er eos s̄ gubernat̄
 t̄ natando s̄c̄m̄ d̄uic̄st̄at̄ aut̄ m̄bro
 motuoz d̄uic̄st̄at̄ eius motus aialū
 d̄uic̄st̄at̄ em̄ sunt p̄st̄ora m̄ter aialia
 in ambulando p̄p̄m̄t̄ pedem d̄votū
 cōp̄m̄ditacōe uel casū fiat cōtrariū sicut
 homo leo et elephas p̄pter quod eadē
 d̄votū dicit̄ p̄ncipud motus localis p̄o
 cessū d̄uic̄st̄at̄ m̄p̄st̄ora s̄ et cor et
 opar corp̄ uel m̄bra t̄ sicut loco istoz de
 clinat̄ ad s̄m̄strū h̄ ambulando p̄p̄m̄t̄ pe
 dem s̄m̄strū s̄ h̄y aut̄ q̄ p̄p̄m̄t̄ pede
 d̄votū p̄p̄ue s̄ leo et camely p̄p̄ue
 illoq̄ ē ambias h̄ic et p̄st̄or̄ ē alys ca
 melis amplis aut̄ apl̄bz aialibus quadri
 pedibus h̄c̄ cauda s̄c̄ em̄ q̄ nō videt̄
 h̄c̄ cauda p̄p̄ue h̄nt cauda sed p̄ud
 et curta sicut h̄ky dequo d̄voma hoc em̄
 h̄c̄ cauda curta que ē cauda sicut cerui
 et capali et leopardis larentū aut̄ cau
 da t̄ sunt t̄ s̄m̄marū figura q̄ ad hoc
 infus d̄votū d̄votū ad h̄c̄ aut̄ aut̄

quadrupedia anobis nota s̄ pilosa in to-
to corpore ne aliquod corp̄ ē disceptat et
tardū sicut homo Excepto q̄ caput hominis
pilosum ē hinc longas et multas pilas s̄
incorpore alio nascit̄ aut madata apilis
aut eto breuius pilis et pauas Et tamen
q̄ recipit et sicut quadrupedia sicut lacerta
et cocodrillus s̄ hinc mda corpora qua
mota et duri corij et rugosi amplius aut
quodlibet aialud pilosū caput ē anq̄
in facie pilosum multos pilos qd̄ in pos-
tibus ē paucos pilos et breuius Adhuc
aut in palpebris hominis sicut pili et sub
astellis et sub pectore alia s̄ aialia ho-
plus hinc depilosite mdict̄ laas qua
in alijs nisi in palpebris suis superioribus
in m̄silibus em̄ non hinc licet quibusd̄
forte ex aliquo accidente oriand̄ aliq̄
pili in palpebra m̄sili Adhuc aut quid̄
aialia quadrupedia pilosa s̄ s̄dm̄ omi-
uersū corp̄ sicut ut parus vrs̄ et
tanis lup̄ v̄lpes vacca equus et huius
Queda aut multas pilosa longis pilis
in p̄tibus q̄ oriand̄ antici p̄ti colli
in hys em̄ hinc longas et multas cines
sicut leo mastula Queda aut in p̄tibus
oriand̄ superior p̄ti colli sicut pilosa lonḡ
pilis a superior p̄ti caput usq̄ ad p̄tu-
larū extrem̄ per totū collū sicut hinc
ubas ut equus et mulus et quoda ḡn̄
bonis aggressis amp̄ aut quoda aggressia
aialia quadrupedia hinc cornua cornuosa ē
ua valde et sicut longos pilos sicut vac-
ce aggresses montane Sed apud nos hoc
modo hinc cornua curua sicut vna capre
montane siluestres que apud Ingridiaz
genezon vocant̄ q̄ nascit̄ in terra p̄tia
Et sicut quoda in hoc ḡn̄ Et sicut qd̄
dicit equicernis quod aial dicit auicema
Et vacca q̄ nascit̄ in terra p̄tia Et sicut
quoda in hoc ḡn̄ nō h̄ cornua et est
quidam ceruū et h̄ duros cines fere pus
ita q̄ setaces sicut de cornibus sicut dese-
tis parcos de quibus pectit̄ hinc et
quibus quoda pectit̄ capita sua pili ei
longi sicut in extremitate p̄tularū ei

et inueniunt̄ etia iste vacce in greca
in provincia q̄ dicit phasideph̄ et circa terrā
votacam aruotas q̄ ē in partib̄
in siluestribus em̄ illas t̄n̄ manet vac-
ce aggresses multe et multos in t̄n̄
aut nobis nonis manet huius vacce in
plana et angaria d̄sue t̄n̄ camanaz
et siluoz in siluis magis Scias aut
q̄ s̄dm̄ antatem q̄n̄ ē noty valde ca-
put nos et ē in figura ceruū sed alior
ē et vocat̄ alupelent Et quoda domes-
ticant̄ eū apud nos et equitat̄ eū apud
nos in uno die quoda equitat̄ p̄t equis
in tribus diebus in greca aut aialia et
domestica nigric̄ boni d̄m̄sitas ē talis
qualis ē inter parcos aggresses et do-
mesticas que eiusd̄ p̄taci ē vident̄ fe-
re em̄ om̄e aial domestica inueniunt̄ etia
aggresses inueniunt̄ em̄ nigric̄ boni in
gra magna qui bubali aquibusd̄ vo-
cant̄ et apud nos vocant̄ voesent Et
illi sicut fortes valde ita q̄ venalant̄
cornibus hoies quid̄ simul et se adēq̄
quidam magni d̄m̄sitas et facies illorū
boni aliquand̄ declinat̄ in suis ita q̄ em-
nend̄ hinc sup̄ mediam lineam descendere
inter oculos et declinatio aruis illius
ē versus os et versus fronte et decli-
natio alia et eleuatio in medio et cornua
hinc maxima manvata postius et ad
eis p̄t̄ venalare Et sicut multa ḡn̄
hoc ḡn̄ quoda em̄ hinc cornua longa
et magna et quoda sicut breuia spissa et
forassima et hoc ḡn̄ sicut nata apud
siluos et angaros et in almaca et in ca-
p̄te vbi siluoz et angarū attingit
Cornua vero uo eius m̄ceruū siluoz sicut
cornibus homini Et em̄ solidū ramoso
sicut cornū ceruū et h̄m̄m̄ Sed sicut
unde p̄t̄d̄ ramū differt a sicut cor-
nū ceruū q̄ sicut et cornū ceruū ē cornū
dus Sicut aut equū est latus et tenuis
sicut aster et in fine assis multos em̄
simul tamos pili aut caude aialud de
quibus d̄m̄sitas sup̄ d̄m̄sitas p̄t̄ multa-
tudine et paucitate et p̄t̄te et longi-
tudine sicut magne Cameli uo habent

non hnt mebra ppid et no hnt alia aialia
 et hoc e gibbopas dorsi sui et quida cameli
 hnt gibbid vnd et quida duos Qui nascit
 m loco qui dicit bubacy et femie cameloz
 quatuor hnt mamillas sicut vacca hoc e
 canos sue papulas mamillas Et caudca
 meloz snt sicut caude asnoz et coz vge
 cuise snt postus p conislo modu om aialu
 et in quolibet curuo suoz e genu vnt
 anas et motozq pede e rhabab sicut cal
 caneus et m hoc e simile calcaneo vac
 ce et e calcaneus puus respad totius co
 pis eius et ipa totus camela et turpis
 aspectus Adhuc aut pedes cameloz snt
 sicut indus Et carent denabus t mandi
 gula supiori Postus aut in suis pedibus
 e aliquitula fissura sed digitos fissos in
 pedibus illis quingit coriu sicut quad est
 inter digitos asperis diuisis Sub pede
 aut suo e planta multe carnositate
 sicut implanca vrsi ppter quod ad vehed
 debet ahera in remotas terras p appas
 anas pant eis calca decorio forti et au
 fera apedibus coz dolor attractionis co
 itine pedes em om alioz qdripedia car
 su eo asplius pluribus et nervis foribus
 et pauca carne et aialu bipedia simile
 ppter plid hoiam Et ideo no ita ex labore
 vic atterit pedes coz sed cameli et hois
 Similit aut s hnt pedes volatiliu Sicut
 aut pauca carnis et multaz ossu et mul
 tan nervoz maxime aut si pes dilatat to
 tid in sumetio motus pcessu tuc homo hnt
 pedes multu carnosos mcora et tobria
 Solus aut homo habet inter aialia nata
 tybias carnosas Amplia aut quida aialia
 tam quadrupedia quid bipedia hnt fissura
 pccimis manuu et pedu et leoparda qui
 grece sched vocat inter qdripedia et mil
 ta snt hnt similia Queda aut no diuidit
 pedes nisi m duo q diuidicia vocant angu
 lam et motozq diuidente hnt carnea vn
 gula q e sicut scutalis vt capra auis cer
 uis et equus aquatica sicut flumialis Q
 dam aut que no snt fissi pedis hnt in ex
 tremo sui solcas corneas sicut equus et

asinus et hys similia In hoc aut modo
 pedis diuersat genus parcor qm parci
 qui snt m regione que dicit larea totina et
 malys quibusda regionibus no hnt fissi pe
 dem neq fissam ungula sed soleam habent
 vnam i pede m diuisam et hys inuenit i
 flandria iuxta mare apud nos Et malys
 locis diuidit ungula et hnt duos scu
 laces qd uabus ungulis Et em gnale q
 qlibz aial fissi pedis anas e fissi pedis
 postus Et si antus e contmii et m diuisi
 pedis est caa postus contmii et m diuisi
 pedis diuisa aut dicit q quida cameli
 snt fissi pedis sicut supradictu e et quid
 gtmu sicut equus hnt gtmu pedem amplu
 aut dicit aialia q habere cornu q non
 habet sed hoc no e gnale q hnt cornu
 hnt fissam ungula naturaliter vt ceruus aut
 caper et huoi Nunq em e in uentid aial
 hnt duo cornu no findens ungula sed at
 hnt vnu cornu hnt vna ungula gtmu
 sicut asinus m dicit qui non hnt nisi v
 in fronte cornu qui aquibusda vacat
 rnoceros Et e aial ardele valde alij aut
 dicit q hoc non est rnoceros sicut vn
 cornu sed potius aial q quida arabice
 vocant argha Et est rnoceros et hnt
 cornu quasi in nare et diuidit vn
 gulan sicut rhabab et hnt duo rhabab
 pedibus sicut findencia ungula parca
 vero diuisat in sinistra ungula sicut
 pdromia Adhuc aut m pedibus plurid
 aialu fissi ungule snt duo rhabab sicut
 calcanei sed nunq inuenitur aial fissi ped
 m digitos multos hnt calcaneu carnea
 aut caa p q pedem retro porrectu ppe
 dis fixationem pter hoies plid aial em qd
 dam quod haucha grece dicit e m multa
 findens pedem et hnt ad hoc m m foz
 pedis quoda additamentu quod e sicut
 medietas calcanei Calcaneu aut i nllis
 aialibus hntibus calcaneu est nisi ex
 pte postiori pedis coz et calcaneu quide
 aialu om notoz nobis e recta nupq
 mriata et ut melius eo pes figat et
 ventriculu vbi pes intumesat pax de

clinet versus exteriorem pedis et dorsum
et declinat ad inferiorem aialis in anterioribus
pedibus sed ad exteriorem in posterioribus pla-
cia aialia hinc dicitur calcaneos hinc eos
declinatos contra se manent et latera cal-
canearum in quibus declinant versus ex-
teriorem pedis et omnia ubi sunt primaria
calcaneorum sunt in summo latere pedis quod
tunc igitur calcanea moti sunt et sita coram
in alibus hinc calcaneum

**Capitulum 3m de Genas et de
aialium pennis cornua et membra genita-
lia sumpta**

Unum dicitur genas et dif-
ferentias aialium secundum partes
manifestas corporis suorum quod
sunt contra partem ipsorum quod
ad defensionem creata sicut est ungula
et cornu et pilus et pars dicitur de
partibus et quod dicitur propter istas dicitur
festat igitur nunc ut genas et dicitur
et differentias pennis illas alias partes su-
mptas que sunt contra et manifeste
corporibus eorum sicut est oculus et dentes
et hinc partes ad dicitur tamen ad hunc
ad hunc dicitur de cornibus ut melius fiat
aialium dicitur dicitur igitur quod quedam aialia
sunt pennis pedis et hinc cornua et hinc
manuata ad domesticum capris quod sunt
in suis dependentia ut vacca quedam ag-
restas in terra partem eorum sicut apur-
nos id genus sive bouis in terra et do-
mestica et ponit et dicitur in terra suis
et per illud graduat quod in terra hinc
et in terra hinc dicitur et hinc in terra
et mirabiles appetat est enim in corpore
suo minor pilos ita quod et in terra
illos hinc pilos et caput suum est pennis
repperit quod capris sui et cornua
sua pennis fere sicut cornua capris domos-
tica et alia dependentia iuxta collum ipsa
sunt ad domesticum capris et alia creata
et forte trahens animus fere dicitur capris
et hinc brevia creata valde pennis et for-
ta et casus lacus sui est valde plidus
et hinc pennis creata alius vacce quod suum non

lucet si offerat sed abiat ad penas
non est suum propter odorem Si tamen im-
atur stercore vacce viculus admittit ad
tunc suum et latet cum tunc gerens de
ipso propter deceptos odorem intrahendis
aut dicitur est aial valde forte et ad
impetu magno valde trahere conat et
declinat super genas et propter pennis
impetu respicit et trahit omne suum est
aut vacca valde et ad vacca creata
inag et mergit se magis usque ad os pro
calorem sanguinis conat ad dicitur con-
bous hinc hoc quod tempore est aqua dicitur
inqua in mergit Colores aut rubet et
vacca propter ab hominibus ita ut gulect
ad qui talibus induit Defensor aut
habet in pedibus quos fortissima figit
et iterat sive pedes pedis sui ad pennis
conculcat Cocodrillus habet in membris
Sed si invenit ad contra aqua graduat
propter in ad dicitur aut dicitur quod dicitur
et vacca in terra partem quod dicitur vacca
domestica sicut pro porta aggressus dicitur
aportis domesticis et est montana depen-
dentia habens cornua ad domesticum pro-
tatis sicut dicitur et dicitur illud est pluri-
morum valde oculorum et acuti capris et
vocat aquibus vacca montana ad hunc
aut graduat omne aial hinc cornua est qua-
drupes si natus cornua hinc Serpens est
quidam in terra partem qui alius dicitur
et sui partes regionis vacca creata
quod aut creata vocatur qui cornua hinc
et non est quadrupes quod secundum mutatur sui
hinc illud ut dicitur vacca Sicut enim
videmus creata mutatur modales dicitur
quos comitellas vocant quidam dicitur quod
quod illud genus serpentes primo alius species
qui ad computavit in pelle sua sit ille ser-
pens comitellus et dicitur in terra et vis
in sidia ungulis equorum et veneno pro-
stet ne equos amplius aut omnia cor-
nua aialium vacca pro iuxta caput
et ibi manet quod substantia dura quasi
ossa pennis propter cornua cervi et ca-
et similitudine quod ad cervi quod

sicut domica et capulus et equitius.
 Sed et h' optata p' aialia quor' cor-
 nea visu integra ee pbant. Sed cornua
 cerui et damie fere sue eiusd' no' figur' d'ra
 in q'ntitate Cornu aut equitium est
 latu' valde sicut asser. Ita q' stabella fuit
 ex ipso et h' ramos sicut cornu cerui et
 iuxta caput e' rotund' forte ad longior'z
 latitudinis t'nduel quadi' digitor'z h'nd
 et stati' dilatat' multu' et e' valde pon-
 derosum. Est aut' equitius dictus q' cor-
 nua h' ut ceruus quo ad ramos et soli-
 ditatem cornu et colorem et h' ubi' al'z
 sicut equus et dicit auccenna h' aial' ee
 interra pariter. Est aut' apud nos no'
 longe m'latudo magna apud aialis i' siluis
 pruste congaie p' auome et e' aial' in
 pilo sicut ceruus et e' pilosus co' et
 multo maior' q'ntitatis q' ceruus et no'
 h' n' cauda cerui et e' magne latitudis
 in fronte ad q'ntitate duos palmos et
 vocat' in lingua nra' cleut. Alia uero aial'
 aialud' cornua sunt concava et e' dura
 sicut valde illa q' in figur' m'concaua' tui
 et e' illud q' applicat' ad coru' et caput a-
 ialis cornu' videt' aut' h' ee d'ra' cornu
 cerui et tuis quicquid ad cornu' alioz q'
 sub' cornu' cerui videt' ee sub' q' in figur'
 m'conua' alioz aialud' co' signu' e' q' cor-
 nu' genat' in ceruo et m'ceruus parosid'
 valde sicut et s'ba' q' in figur' m'conu' aial'
 et tui aru' effiat' cornu' cerui valde
 leue precipue q' iacet sub' d'no' quad'
 al'z h'nd' e' et aliq' sicut d'ra' em' i' se-
 nectute effiat' adeo leue ac si v'and'
 et vacuu' sit et hoc exoptus s' d' ego i'
 cornibus q' in ven' i' siluis q' p' se acut'
 tui et ideo talis effiat' ead' s'ba' q' in figur'
 i' cornu' alioz aialud' q' a' q'busda' cornu' vo-
 cat' et tui' ee' h'ec d'ra' q' cornua ceruo
 genat' aialud' sicut crepitu' calore fortis-
 simo o'p' et adasp' nam' accedencia cor-
 nua aut' alioz s' h'nda' et mollificalia
 magis no' caralaginis vana et cornua
 bilia sunt calb' et mollificabilia et ideo
 s' d' acis coagulata sicut s'm' p' ea q'
 tradita sunt i' m'ceru' amplia aut'

nullu' aial' nobis notu' mutat' cornu' p'
 ter tui' et ceruo genaa aialia h'ec em'
 mutant ea om' anno et cetero cornu' e'
 p' q' fuit h'ecis etas aial' et p' q' mu-
 tati' alia stati' orit' h'us aut' ee' q'
 cornua illa crepuit de sup' fluo' m'ntenti' e'
 restis et ideo q' crepuit et n' muta-
 rent' vltra modu' capita aialud' genaa
 rent' et h'us signu' e' q' p'cessus etas
 addit' m'q'ntitate cornu' Ita q' etas
 aialis cognoscit' m'conu' addit' em' semp'
 vnu' ramu' quilib'z annis et ego vidi
 cornu' q' hebat' ramos in vna
 pte' cornu' et erat maximu' in al'z aut'
 aialib'z concava cornua h'nd' ee' crepuit
 cornua sicut ungues in h'nd'ibus s' d'
 longitudine p'ndit' et acuit' ita q' e-
 tas ceruo etia' cornibus cognoscit' et e-
 misso quid' ceruus anni m'p'ncipio sui
 h' vngulas quasda' et p' illas q' cor-
 nu' plant' usq' ad em'isionem al'z ann'
 et iteru' rugat' et h' p'cipue apparer'
 in cornibus magnos bubaloz silu' q'
 q' vider' apud nos vocat' quoz sicut co-
 nua maxima et excelsa valde d'nd'
 tam talia aialia no' acut' cornua sua n'
 p' occasoz al'z nocumta sicut e' lesio
 violencia uel apostema et h'us ee' q'
 q' in m'ceru' d'nd' et acuitur
 et no' vltra mod' grauat' ponde' suo h'
 aut' p' aialis m'nd' d'no' respondet
 in corpe homis q' non s' m'co tales su-
 p'fluitates neq' idiget talib'z armis co'
 q' na' dedit' ei defensor' manus et in-
 tellectu' p' omnibus talibus p' nos i' p'pa-
 bus libris ostendemo' amplius aut' ma-
 millaz sicut et n'is d'nd' in al'z aia-
 lib'z brutis q' muliebus compar' et
 similit' in p'ncipio sue organu' coadi-
 tu' h'nd'ibus ab organo quo p' saltus
 in al'z fere em' omnia saltando sup' dor-
 sim' femiaz suaz coe'nt' bruta aialia
 ayamille em' quorunda' sicut in pectore a
 que pect' aut' p' d' n'z quide' no' h'
 n' duas mamillas sicut conos duos h'
 e' papulas mamillaz sed forte hnt

ubera quæta et vincta sicut vacca et
ovis et capra et huiusmodi hæc omnia cum hinc
vni vberis ex quatuor ubibus aut ex duo-
bus vni ut lac et sitis arctitudinem
mulier autem et elephas et symia et huiusmodi
quædam in vno mamillas et quodlibet
aliud non habet nisi duas mamillas sicut
dictum est sed differunt aliquantulum in situ quoniam
elephas duas habet mamillas supra subas-
cellam sua et mamilla elephantis est
valde spua respectu sue quantitatis eo quod
sicut sit aial et magnus et diu lacte se
sufficiens et quædam nutritio nutriti
possit et ideo non auget nisi mamillas si
quantitas sufficit recenter natis pro nutritio
mulier autem magnas habet valde mamillas
respectu sui corporis propter eam opposita quod
humidus et tener est infans et quædam tale
tibi et diu vult sustentari per ipsum et
ideo nata auget ubera et lac mipsis et
disiungit ea ut amplius capent quia ideo
femina elephantis parua habet ubera et
sub astellis ideo frequenter non apparent in
vtriusque lateris ipsius aures etiam elephan-
tus duas habet mamillas propter eam quod
diximus superius de vris aliud autem facit
aliud habet quatuor mamillas et quædam du-
as et duas conas tamen sicut papulas ma-
millas sicut omnes pulcherrime Quædam
habet quatuor conas papulas ita quod motus
mamillas sicut duo conas papulas sicut
vacce quatuor vberis sicut diximus et ex du-
abus mamillis dextra et sinistra quæ-
tid et omnia aliud autem habet mamillas
in ventre et non propter hoc neque sub
astellis aut prope ista loca neque prope coxas
et canes et parva et huiusmodi alia propter
conas et papulas sed non omnes propter
mamille corporis et hoc est forte quod non omnes
implent autem fere omnes et aliam omnes
equant in equalitate sicut anatis suis quod
portant cum ut aiali propter facient simul
natos plures aptarent mamille vberis
simul lactare possent eo quod nata facit
optimum monas quædam Talia autem aialia sunt
multa valde fere cum quibus aialia sunt

quadrupedia fundantia pedes in multos di-
gitos et ad hinc dentes serrales propter
papulas et mamillas sed in quibusdam
est quia femina leopardi que fescid grece
dicitur habet quidem mamillas in ventre sed non
habet nisi quatuor vberis in pluribus leena autem
tamen duas habet quas in ventre et non propter
magnitudinem corporis propter eandem causam propter
quod dicta est de elephante leo cum valde calidus
est et sicut alii et diu alimonia lactis non
propter marri Camela autem habet duas mamillas
et vberis sunt quatuor hinc conas sicut
vberis vacce aures vero aliud hinc sale-
as non habet omnes propter mamillas sicut diu-
sam habet ungulam sicut bos sicut in diu-
sam sicut equus nisi similia sunt hinc aialia
lia maculis sunt alii accidit meos et
hyrcos sicut diximus superius amplius autem
pene organa coeundi in vna et vna
aialibus quædam et dicitur quoniam quædam
mastulmas vberis sicut coeundi propter
et suspense et hoc frequenter quædam am-
bulantibus terrestribus Quædam autem sunt
vberis in vna in ventre conclude et e-
greduntur per foramen propter libidinis et hinc
frequenter naturalia marina quædam propter
silia sicut delphinus et coeundi quædam et hinc
In omni in strumetum coeundi propter
aut demidatid in propter autem propter coeundi
quod facile sit demidabile et sit valde in-
sibile et nervosum propter frigore aqua
nisi in trahet in ventre hinc autem propter
est quod in hominibus qui frigore propter propter
sensus nocumet frigore mortificat est
in genitalibus et ideo fere omnes mor-
tui frigore in ventre aut genitalia et
voluisse propter aut hinc ea et in malis
ad calefacere Adhuc autem corpus quod coeundi
propter hinc vberis et testiculos quod
hinc ista absque aradibus suis tamen propter
sensa sicut homo et parua alia quædam
vberis sicut pelle quod desuper est in trant
in trant in vberis suas feminas quod
autem hinc vberis propter sollem ad ventre
applicatas propter alia non attingit eis saltim

aut applicatas dat parvas ducere tagedi
 uulua femie qn hys q salu coait cana
 m hys uingis abpluce et applicaco
 dnt huius aialia sedm plus et ms vir
 ga em canis antius magis dependet p
 cone copis sui q uinga equi uel thauri
 qm uulua eque et uaca e i mediate uio
 and sed uulua caule hē distancā fatā
 abano qūas e arcus gibbositas musculo
 copas uacors p uicars et ideo m salu
 canis nō attinget p tm uel equi uel thau
 ri uinga sua constringetur ad uentū sed
 hinc modū e dīa inestruilis qm testadi
 equi magis dependent q testaculi para
 agrestis aue domestica et canis testadi
 in dīo modo se hnt dūcā q em calda
 valde horā oportet magis dependentes
 eē testiculos et p uicars p tū hoc sē
 hūda et perma descendens ex cis m
 hāra coyale m p lōione et meatu dī
 cūq aut apte sūe p lōione oportet et
 mō suspensōs hnt testiculos her aut pū
 et colligi de faali pnt ex hys q m pmo
 libra de hamis testaculis determinata sūe
 a nobis Etius aut uinge dēphancā est
 simlis sicut uinge equi sed parua e nō
 pportōnata suo corpi ppter aialis scita
 tem et eius testaculi p apparentes suppr
 extra sed pous p mēra ppe uenes opp
 tuit em ppter scitacē q m eis e p pna
 dēstende ex uapō ad corū nō asēnde
 et quā sime mēra testaculi est uelocis
 et breuis coytus sicut omē aliud aial q
 mēra se hē testiculos sicut appet m auibz
 pōndēscas em mastali nō longū patit
 eē coytus hie igit e sūus uingaz alū
 et diuersitas que e m modo ipz ampliq
 aut q mēta eiat p mēra gnācōis con
 sideranda e m hoc usu q uicēcia aialud
 et dīa Quēdā em aialia licet snt masu
 lina tamē minguē ad qonūs sicut leo
 et camely et cactus sed gnālter omīs
 femia aialud quadrupediū migit postq
 m p forte erecta mēdat aliq femia sē
 duos pēdes sicut auēna dīat de quōdā

gnē symias que tamē sūe degnē qua
 drupediū quā posteriorem motū suū et ve
 locitatem hnt super quatuor pēdes femia
 em illas symias p eugane aut p dēt
 erecta minguē pētes minguē antiq
 sicut femie homis Est autē considācōe dig
 ni q mastali dignū quidā uacors m
 gūne qui tū ad antiq uerū coait sicut leo
 et cactus oportet em paldubio q m
 uingis calū aialū sime duo meatus nlla
 pte uinge qūca sū meatus p mēris qui
 dīpant ad postū eo q collū uesicē cois
 non tangit mē radicem uinge i eis postq
 et ideo uidi hōiem qui p duos diuisos me
 atus uinge sue emper uimā et pma
 sed ambo meatus p tēdeban ad antiq uinge
 Ampliq aut mēracōe uingaz aialud ma
 gna e diuersitas diuersitā em aialud d
 ga ex carne p pome et sūa cartilago
 sa et neruus et uenis sicut uinga homis q
 ruda em tūmēscit ex neruo cartilaginosū
 et nō ex carne dēq sū curand sicut uinga
 thauri diuersitā aut p cameli et cūu
 sū neruosi valde quōruda aut uinge p
 ex ossa sūb sicut lupi et uolpis et hūō
 Nemo aut arbitrat q qū dicamz ossam
 aut cartilagosam e uingam i colligaz
 uerū ossa aut cartilaginis essēcia sed
 pōis sūb i durac cartilaginū et oss
 sedm aliquid pportōnata et qūq e sūb
 uinge ppter q hōat medū m cactu q
 delectacōis q uicēcia sicut et dēdēci
 bus dīpōmz lib pmo

**Capitulu qūtu de hēcia et differen
 tia aialū penes partes supiores penes
 modos dēcū sūmpta et penes os
 et linguā**

Artes aut penes quas sūe
 aialud et dīa sūnt supiores
 et m fiores et qūcā adistā
 actinet q p dēracōm ptes u
 canis supiores que sūnt acapite usq ad
 and ubi cūcū sup fluitates m fiores
 aut uaco q acōis sūnt usq ad pēdes
 exarmitates h igitur supōis dīo q
 q dū homo ppletur et auget qūcā

cuis in longum Superiores partes ipsius
maiores sunt proportionabiliter in fibris et
hoc dicitur geometrica medietas proportionem
pudis igitur in hac proportione partes superio-
res sunt maiores sed in fibris cum autem
scitit augmentum et decrescitum esse magis
sic est quod calor augens subtiliter digam
nutrimentum cluat et frigus calore obtinens
in frigido flatu nutrimento facit non potest
et hoc sub pondere ad inferiora descendit me-
bra hec igitur et diversitas motus pressum
quod in fatis hominis propter pondus tenentur
dinem sicut membrorum superiorum et tenentur
dinem in fatis primo ambulat magis se
pedes et manus sicut quadrupes deinde
erigit corpus suum paulatim quousque uicium
compleat et vigorem status virilis et
tunc in etate prope ad senium et senectutem
in curvabitur pupus ex spartate membrorum
superiorum carenciam nutrimentali humido sub-
tili digesto et non maneat in fatis quousque
in illis grossa et precipue mulieres et
siquidem est in homine sed in quibusdam aliis
animalibus est et magis quousque cum illorum
pars superior pars est minor quam diu erant
sue spermatum et in fatis est maior et ad
tenuitatem est conuerso sicut omne animal hinc
caudam pilosam hinc cum omni proportione
loquendo in fatis pars est maior et superior mi-
nus et cum proventum ultra statum plenam
suble et conuersus est superior magis et in
fatis magis dicitur cum animalia sunt humida
et superiora corporis circa locum dictionis vi-
cina propter quod calor uicium dissipat
hinc humidum nutrimentale subtile in membra
longius distans cum autem ad declinationem
uenerint tunc debilis calor et grossus
et viscosus humidum in membris vicinis re-
manent et hinc ingrossantur hec igitur pro-
portio est membrorum superiorum in fatis et animalibus
implyus autem de superioribus in quo magna
diversitas in animalibus in uentur est den-
tes quod in oculis et auribus parum differat
animalia ad me cum animal quadrupes gnanis
sibi simile dentes anteriores hec qui maso-
res vocantur et illi sunt quod uocantur dupli-
ucl quadrupli autem duales et quatuor se

duos in mandibula superiorum Dentes dicitur
superiores et anteriores sicut babaly et thau-
ry et quia aliquis potest dicere in ma de-
cui superioris mandibule transiret in comia
videntur hoc non esse generale cum quod
non hinc comia carent dentibus anterioribus
in mandibula superiorum sicut camelus quod
autem inter dentes culmos hinc duos lon-
gos et prominentes uidelicet dentes se-
aper et porcus mastuly quod autem ca-
rent hinc parum multa animalia adhuc autem
quod sunt acutores denant et dicitur sic
ita quod unus ordo uenit in alio sicut dicitur
ferre quousque ut leo leopardus et canis
et catus quod autem non sed in calce hinc
dentes ordmatis ita quod ordo unus uenit
super alio in mastacando equaliter sicut
equus et thaurus dante sicut ordine ne
in homine mandibula in fatis cum suis an-
terioribus dentalibus stat in fatis superiorum
cum dentalibus stat in fatis suis et molaribus
stant super se in uicium in quibusdam cum hinc
mentum longum ordo inferioris mandibule am-
bit ordinem denant mandibule superioris
Generale autem est quod in quibusdam culmi et cornu in
uenerunt in uno animali nec est unquam de-
tes acuti inueniuntur ad cornu in uno et
eodum animali specie quod materia cornu transiret in
culmos et in acutos longos dentes Sed
animalia parum habent alios istos cum propter ar-
ma magis quod propter alii mastacando in
camelis autem uidetur denant et cornu
materia transiret in quibusdam adhuc autem in-
teriorum animalium dentes quidam anteriores in
utraq; mandibula sunt acuti et anteriores qui
molaribus dicitur sicut laici quod anteriores sunt
ad diuidendum sicut madendum anteriores autem
ad molendum alio ut undique sicut possit
auisibus ad infancas Sed substantia
agilitate dicitur non est in animali mari-
no quod tunc uacat hoc cum hinc dentes
acutos ante et ad cornu ponit dicitur sicut
alio ut aqua diuidat ne aqua inter-
mos eius quod mastacat in hoc cum sicut
genus dicitur sicut agulibus propter acutos
dentes hinc dicitur autem acutos qui can-
nis sunt flos et sunt acutissimi in puncto

terminati acuti anguli. No e aut aliqd
 aial notu nobis qd in cona et cad mandi-
 bula duas heat denard acres uel plures
 Sut tame quida de moftris mudi sberit
 phi quoy papue quida p sbs atriages
 fuit que auicena corrupto anastum dicit
 au si demus crede smombus tue sma
 ab ipo mterra indie ee qda aial r mte
 simile corpo quod tame ape atriages gen
 lupi dicit ee quod greco mose vocat ari
 cor miorion quod pnat vir m famis apt
 nos Et dicit q aial mtraqz mandibula
 he tres ordines denard ita q tres p m m
 fici et tres m supidi q mandentes et coll
 acentes et mites diuisiones stati diuide
 tes quequid impuit Et huius quide aialis
 magnitudo est sicut qnitas leonis et e
 pilosum sic ipse leo et pedes eius p ptes
 pedibus leonibus leonis q sunt rotundi
 et m multos digitos sifi ad unguibus
 acutis facies vero et aures et oculi p
 sicut sint hominis et e fustoy oculo co
 lor aut eius e rubicundus sicut fit p supid
 mius Et cauda eiq e m figura caude
 magni scorpiomis aggregit et e rubra
 vterqz hns deuleu paut dicit auicena et
 hec aial ciat pilos et mutat eos p pte
 et loquit tame m pte et he vocem pno
 ram tubalem et cubit ad velocitate terri
 et e aggregre vno domabile qm dicit
 homines hec aut moftra et alia multa ee
 de quibus m p pibus huius pte libe loquunt
 fiat moftra credibile q m plus paxome
 versis dactis mdeserto maris capta
 fuerit pax am hec tempora duo moftra
 pilosa fere m omnibus hnta figura hnt
 Et femid quide mortua fuit moribus
 rancid et vltimibus venatoris Mastuly
 aut captus factus fuit domestica et di
 didit ite sup duos pedes erecta et di
 dicit loqui m pte loqui et no multa va
 et habuit vocem opilem sicut capalus
 et rom mta habuit et io de pte et e
 gestione et alyis talibus no verecundaba
 multu aut appetit corre ad mulcibus
 et has publice qualcpuz cent tpe libi
 dms opime temptavit hys aut dimis

ps pauliper ad ppaia dedia dentus
 smone dntes q homo quid ciat dntes
 T etate vicia p pma et hoc cad facit
 aialia alia paut equus et mulus et astus
 Sed homo no ciat n anadotes et no mo
 laree caa aliquod aial aliud ciat molaree
 Capoli aut qui sint ptes ceruus mcomby
 sicut dyomy no mutant dentes qm cad
 ingrossant dentes cor pgnit diuurtmte
 vicia cor et tales capoli snt pulcrozo o
 culoz et acuti consus valde et habndab
 m affrica et vltim maris cartagis urdt
 auicenna Ingermana aut e opes max
 ma habundancia sed et porca nullu smo
 ciat dente Sed decambus aut e diluid
 quidd sm opmaa p cane nullu cice den
 tem diluid aut apmanit eos cice duos
 longos dentes suos qui snt m eis paulms
 Et h plures opti arca canes testifican
 Que aut ciant dentes no ciant dentes
 anadotes sicut et homo sed hoc latet ml
 tos eo q mdustra pame ad h oprendi
 id em quod ciat dntes nullu ciat nisi p
 us sub eo m cod loco alter oriat hoc ei
 auibus accidens amibus aggregit qm
 que dentes ciant Culmos vno cor qui
 plures ciant Culm q vno e sicut cornu
 ut dyomy paut cornu et ingredit i cad
 ex mandibula m fici pars ossa tenes
 eu cu mandibula Et filit e m culms
 elephant et m culms cotoz amplius
 aut canes iuuenes cognoscit apmbus
 mdenabus qm dentes iuuenis snt albi
 acuti Et dentes senis sint fusti uel tra
 cci et ebetes Et idem smo e m dentibz
 homi ppter longe em distat a sue gna
 tams pnapio quod est sanguis mquo
 e vicia p pma desituit m m mto ppo
 et ingredit i p pte mte aut corrupti
 fludat cu pno colico mco respauo of
 fiant voca Inquis aut accidens de
 tid accidit adms em aialis p pte eta
 tis opntis mgre pnt dentes pte ad
 q mdustra cam Inquis aut fit per
 quissim mod Et ta huius e qm equus
 habundat humos aqueo qui decoquit
 calore iuuetur et gntit m aroccitatem
 aut trespicitatem tmerca Inpucta aut

etate tū refrigerat calor remanet aqua
pura et ille tū mātū corpus glūat effiat
albiſſimū diſtinctio autē q̄ inter dentes
acutus et latus non ē matia exāca corp
pocus in figura qm̄ acuti in ſuis ſit lati
uel rotundi ſuperius acuti lati acuti et ſuperius
et in feruo ſunt lati Sed nos p̄bitiore
diſtinctioz m̄p̄mo libro huius ſcie ſup̄ poſitū
Ad huc autē ut impluribus maſculina aia
lud ſit plū dencū q̄ femina ut frequēt
patet in hamibus capris et porcis Inas
vero non ē ita maſculina Et ad huius ma
nifeſta ē virtus videlicet calidioris ſanguis
magis virtutem p̄matis q̄ ſicuti ad p̄p̄
aut p̄re q̄ quolibet q̄nē uno et eodē ad
lud indiuidua que ſunt plura dencū p̄
nam ſunt longioris vite p̄pter maiore
virtutem p̄matis q̄natis in eis quod
ē p̄p̄ma formatioz corpis illa vero q̄
ſunt pauca dencū ſep̄ata et diſtincta
ad muicem p̄pter tam appoſita ſub bre
uioſis vite ſc̄m̄ nāz m̄p̄ p̄ acutis hoc
pariat qm̄ m̄h̄is qui dura maſtucant
frequēt in ſancia et puia euaporat
matia dencū p̄pter conſtitutioz dencū
autē ad ulteim qui ultra gingiua orūt
extra ordmem dencū nālem ut frequēt
nō orūt m̄p̄ poſt ante ſm̄d anni Ego
tamē vidi puella cui orūs ē dens talis
circa vicesmū annū ſue etate et orūs
ē in m̄tisi mandibule ſuperioris hy autē
dentes orūt in quibusdam mulcibus i
80y annū Et ego vidi vna octogena
rū cui tales plures ora ſud et matia ē
orū ē p̄p̄ma deſtendens acapite ala
co mandibule p̄pter quod etiā frequēt
in mandibula ſuperioris orūt Et ē origo
dencū dolore et calore febrili et p̄
cipue qm̄ nō orūt in tempe ſuo iuuetute
Cervus autē q̄tuor h̄e dentes in ama
pte ois m̄doſtra et eodēdem matia p̄te
ſiniſtra eo q̄ maior p̄s matie cedit
cornua p̄ ip̄os autē molit aliud Insuper
h̄e duos dentes alios magnos Et h̄y p̄
m̄ceruo maſculo maiores et m̄cerua fe
mina minores Et declinant ad m̄ filio de
tes corui ſicut ſunt repando Ad huc autē
cū gnātē elephas apparet p̄bitioz i eo

dentes tū eo genati p̄ ſeritatem op̄lex
ionis ſue et longa impregnatioz m̄tū ei
et eſt in hoc vtilitas q̄ p̄na ubera ma
tris nō diu p̄nē cū m̄tū Et ideo p̄
vent nata et ſomat m̄tū plūdid aliud
diuidencia dencū ſui magnū qui culmi
ſu ſunt nō appent in eo quo uſq̄ adoleſ
tat Ad huc autē d̄p̄er ſtas ē in lingua
aialū gnāciū plū ſimile qm̄ lingua ele
phantis ē valde pura et curua recac
ta ad m̄tū guttur ſui et ideo difficul
ter videt ab aſpiciētibz et q̄p̄derantibz
cū alioz autē lingua quotidē ſit valde
longe ita q̄ etiā ante ora p̄p̄s exten
dūt ſicut lingue camis et hamis Et
alioz ſunt p̄p̄onate ſicut equi et
pora et h̄y q̄ aialū alioz Ad huc autē
quoda aialū ſit magnū ois et h̄y et
quoda p̄m̄ Magnū em̄ os et ſiſſū la
bū h̄nt in ſuis aialū h̄m̄a dencū ſer
rales ſicut leo camis et ſobed que nos
d̄p̄m̄a ē leopidū ſere aut talia ora
h̄nt om̄a aialū ſerratiliū hoc autē a
cutioz dencū quoz om̄is p̄m̄t i clau
ſura mandibularū malū ſicut canis
et cattus Inſiores em̄ longi concludū
m̄ra ſuperiores et longos ſicut ſi dencū
duaz ſerraz ad muicem ſunt q̄ſi alic
dam aut aialū cōuſo ip̄oz ſit medio
ris ſicut porcus ſc̄m̄ om̄e genū ſit
Quidam autē equus flūm̄is m̄li qui ab
antiquis pogasus non volans vocat
morat quoda ſepius m̄ra Et em̄ hoc
aialū h̄nt quidem pilos ſicut pili eq̄
ſed ip̄m̄ diuidit angula m̄dulo et ſi
p̄tilares eius ſicut p̄tilares vacce
et attollit in ſublime ſacie ſua et m̄pe
dibus ſuis h̄t chahab hoc ē calcaneū
tale ſicut vacca tū duabz p̄m̄s angul
quod nō h̄t equus Et cauda eius plū
ē caude porci ſed qm̄ ſicut equus
ſed magnitudo eius eſt ſicut magnitudo
aſm̄ h̄nt corū ſp̄id op̄caus ſp̄p̄ore
ſit ſolce calcaneū et extenſore ſit
cornua anguloz Inaoria autē venter
eius ſunt ſicut ea q̄ ſunt in ventre eq̄
aut aſm̄ Et hoc aialū genū ē ſiſſū

labij in suis amplius aut qd p qicant
 Aliqñ in natali figura corpis ptebus plu-
 bus aut genibus aialud stant medu qñ
 cat extremis suis sicut symaz genus
 homi et quadrupedi scire videt et
 maxime syma greco noie i tybos vo-
 cata Et ead illa q caput caninu hre vi-
 denat q ead canina syma voca tybos
 aut voco syme quoddam gens quod habet
 cauda Syma aut hne caput canis vol-
 tus quide similis e tam sed totu respiciu
 corpus malus e et forcus q canis et h
 sunt q in mappa intudi canni hanc vo-
 tant facies em illaz symaz ptes p
 facibus canu sed mores eoz p valde
 graues et duri eo q feroces sunt et mo-
 daces et dences eoz sine ptes dentibus
 canu sed fortiores sine et longiores
 habet aut fere omne genus symaz q
 aliqñ elcut et vadit per duos pedes
 sed no diu in hoc aut q symaz genus
 polosim e ante et postus et pili eoz p
 grossi et duri quicant cu quadrupedibus
 milis aut mebs facie videtur similis
 ee homi s; in naso aurib; et dentib; qñ
 tam anatores dentes qui menses dicit
 qud postiores qui p molares habet sic
 homo pter sola syma q vocat canina as-
 platur Item syma mpalpebris miquo v-
 traz s; supior et miori h; pilos p
 homo aialud aut quadrupedia no hnt pi-
 los m; mpalpebra supia Supalia em
 vident hre sicut homo sed no snt anta
 et subtilia Et ideo aquibusda no conside-
 rant Et meus pectore pendent due ma-
 mille cu duobus canis papulacibus p
 et impetoe milicis et vni et duo latera
 bracia eius sicut bracia homis sed sint
 pilosa et pedes syme sicut homo et
 hnt manus quas supus vocantur mi-
 nores hoc e quod stimant ad aridmes
 bracioz et digitos in illis et unguet i
 digitis sunt sicut homo pedes et eius
 sunt in figur fere suaz mamu et digi-
 ti pedu et unguet sicut indigit manu
 ayedus aut digitus e longu mpede p
 i manu eius et vnt maculis ad vnu pedu

sed no hnt umbilicad pminente sicut
 ho sed locus ille plus q dicit et id qd
 e supra umbilicad supus e manus eo q
 e sub umbilico mfilis et m h qicant ad
 quadrupedib; In dimbz em qdrupedibus
 pars que e super umbilicad ad ead q e
 sub umbilico h; pportoz talem qud hnt
 quq ad ta hre aut pportoz in arismetica
 vocat supbipartico eo q maior mib qñ
 immorem et duas eius terciae hre em
 pportoz e degne ptenenau pportomd q
 admisione duaz mapue terciaz pedes
 aut symaz sicut id dixima snt ptes ma-
 mbus eoz et pparte q eo man et pede
 Sopedibus em videt hre calcancad eo
 manibus aut digitos et alias ptes am-
 bulant aut syme super quatuor pedes
 nisi forte eligant super duos pedes pro
 tempe sicut dixima Non em hnt aneth
 as ita ligatas sicut hpedia neq hnt
 caudam sicut quadrupes pteret hoc
 q tybos vocat Alia em gena symaz
 no hnt quide cauda sed signu quoddam
 loco caude Et filua femie symaz e
 similis filue mulicis sicut et virgama-
 stuli e similis virge vni Alia vo q
 dicit tybos h; cauda sicut dixima sed
 antius eius e sicut antius homis amo
 qsta igit p mebra extiora aialud ge-
 nerantad sibi plud et situs et figura
 eoz et in hys quentur et dicit p mo-
 du que dixima Sed dicit em alia facile
 pnt agnasti

*Capitulu epntu de mebs manifestu aialud
 hntu sanguem quadruped auant et
 no gubnat ex utroq e plud*

Et alio aut aialud gne ap-
 dictis quadrupedia snt hntia
 sanguem sed no gnancia exuo
 sibi similia sed ouancia et de
 istoz mebs manifestis appter sice gen-
 ra et diam Et similit de hys qarent
 pedibus sed in no hnt mebra manifesta
 q snt caput collu et dorpi et ante et
 retro dicitur igit q quodmz aialud hu-

cū sanguinem et suavitatem quadrupes
et cū trivabus et poris quos pedes ma-
res se notant supra has em duas pedes
proterto postius hē et vitā anāibus lo-
to manū licet cadat eis in usu ped
et in super hē mēbrū gnāris in quo fo-
mat aia i femia aut testiculos in quibz
maturat semen i masculo et h mēbra hē
quo ad eandē similitudinē et usum scdm
que p mgnantibz plu pte hē ead in sup
cauda in hys mēbris qv emut omnia que
sunt huius gnis aialia ad huc amā talia
aialia hnt multos digitos fssu pedem
et pncipant organa sensu et lingua
pter plid cocodrillus sed illa cocodrilli pter
q e in egypto q lingua egyptiaca tēcu
voca hnt em mōitate lingua nō hē sed
hoc q loco lingue habet pte i lingue p
stud pntes em nō hnt lingua sed mēbrū
simile pme sue ossi pntū breue et li-
gata in nulla parte su ab soluta ad
motū aliq vas aut revolutōis abī ad
motus dncā ad h em duo mōue lingua
sicut supius diximus in anatōmia lingue
Theutheca em et pntes eo q sūt aqua-
tica nō diu tenent abī mōre pter in-
gressū aque mōra eoz et iō nō revolūt
ipm mter dentes nec ead vocare pnt
eo q aerem nō attingit et iō in solo usu
gustus hē lingua et ad hō sufficit curta
lingua et in mobilis et in quibusdā nō appz
pntibus aliquid pte lingue dno sed locus
invenit mēbrū levis qtmus eo q gustus
aialid nō ē in lingua sed in tota ois mē-
ris supfac et talis pntis apud nos ē
lucius qui fauces superiores hnt pteas
dentibus et de hoc dicit in suis hntam
aut mē ad quadrupedia suavitatem dicit
q aial de quo diximus quod theutheca vo-
cat nō hē aures sed mē pte hē forā
tm que sunt mōia auditus sicut sicut
aures et sicut mus quiddā cuius color fē
ē sicut cuniculi et eius qntitas ē sicut
mustele et hnt mēra austra et omgā
et vocat apud nos qrel hoc ead n
hē aures sed tm forā q sūt mōia au-
ditus sed gnā plu pte Theutheca

eā non hē mamillas neq testiculos appn
neq ungam manifestā hnt em hē mēre
p sicut ead suavitatem neq pilos sed tādē
sūd est suavitatem et a acutis valde et
forā dncā et sūt rare in ore suo ead
aut eius sūt ptes oculis porcorū et mag
norū est dncā mter quos sūt dentes qui
culmi vocant de quibus supius diximus et
ungues manū et pedū eā sūt fortes ad
lacerand apti et tādē eius est dncā et forte
p pntissimā suavitatem sūd ita q vno ē
vulnerabile quāliqua ppter aq pntis
videt debilitat et contra aq hē vntid claz
et acutū valde et maior mōra est sup
tām eo q sol mōre aerem calefacit et
nocte mōrat māq p aq ppter pntissimā
calore plus q mōre feat in nocte q sūt
et iō aqua calidior ē nocte q aer est
aut quiddā aial huius gnis quod videlicet
aliq hē sanguis et suat quod grece
hamelcon vocat et auctena vocat
ipm melcon et hoc ē q nos stollone
maiorē vocamus hoc em ē pte i car-
pis su figura lactulo magno au ead
pntis ē ille cocodrillus qui hardon grece
vocat latera aut hamelcon p valde
qtmia constans descendencia usq ad
in finē ptem ventris sicut videmus
descende latera pntis pntes em costa
ti sunt usq p ventrē ad locū ubi in-
cipit pntis non concavus hē aut mō
p mppandilibz ossa pntencia erecta p
appandilibz pntium versū dorpi mediū
pntent pme facies aut eius est p
pntis pntia eo mēbris facia pora et
eo mēbris facia pme et hē cauda val-
de longū cuius qntitas ē valde gracile
et involutū et modatū sicut involutū
corrigē longe et flexibiles h aut pnt
aialis multū revolūt p m pntem p
mōre pntem qvolūt totū corpū sūd
et maxime cauda lacte q lacta eius
plus elevat aia q lacta et huius
hō ē q magis dēgit cura et figit
sup ea et cura eius ead p longū

q̄ lacerte et cocodrilli tamē flexio et
 curvata pedū eius est sicut lacerte et
 cocodrilli et quilibz pedū suoz diuidit̄
 in duo et una quide pars ē sicut pollos
 hominis qui flectit̄ ad manus domestica ma-
 nus Et alia pars ē sicut residū mag
 hominis in corpore ad pollicem eo q̄ flectit̄
 ad manus plantę mag sub pollice Itaq̄ p̄
 pars eius cōp̄nt et claudit sicut p̄
 pollos claudit et ap̄t̄ alios digitos vol-
 tūle aut̄ utraq̄ p̄ud duaz̄ in duos di-
 gitos diuidit̄ in quaz̄ extremitate habz
 unguilas q̄ sicut sicut unguis auid̄ un-
 tos et acuta existentes et totid̄ corp̄
 eius asperū ē sicut corpus hardom qd̄
 ē sicut diuina quedā p̄s cocodrilli qua
 mos̄ corū et corrugata aduili aut̄ eius
 multū p̄fundam̄ incipit̄ p̄ud et p̄t̄ ma-
 gnū rotundi et lacrimabilia q̄t̄met̄ oculos
 eius sicut sicut corū sicut corū toaz̄ sicut
 corpus quod ē ap̄m et rugosum sed ho-
 corū nō cōp̄t̄ oculos suos sed ē muolu-
 tu rugis quibusdā circa eos h̄t̄ aut̄ o-
 culos suos mobiles t̄n̄guaz̄ p̄ gyru et
 sepe gyrat̄ eis circūlāter Color aut̄ nā-
 lis ē fuscus declinās ad ingredimē sicut
 etiā color hardom sicut cocodrilli Nec
 alterat̄ ab hoc colore nisi tempore t̄o-
 ris q̄ ē in horripilacōe sicut dicit̄ au-
 temna q̄n̄ fumo nigro et frigido videt̄
 in flari et corrugā corū ipsius aut̄ em̄
 ingruis q̄ p̄us effiat̄ et videt̄ t̄ū fici
 sicut color lactuli valde t̄restis et fusti-
 ta q̄ effiat̄ t̄ū amercū h̄ns colorem
 et sicut in eo macle ingre sicut p̄ maule
 leopdi Et hec variatio m̄toto effiat̄ corpe
 eius Itā q̄ etiā aculi ei in fiat̄ variatio
 ista et cauda sicut sicut et residuas in sicut
 p̄tes corp̄is sui Et em̄ frigidū aial valde
 Et t̄o facile timet̄ et horret et t̄ū p̄d̄o
 mō color eius effiat̄ varius Et huius signū
 ē q̄ ē grauis et pigri motus et t̄m̄te
 deturpat̄ et effiat̄ colore palce desicu-
 te et putrescent̄ anaestomia em̄ huius ē
 q̄ quod viciat̄ stomacho eius quod est
 inery vocat̄ Et similit̄ quod viciat̄ carne

pulmons eius est fere sicut canna et
 inery lacerte aut cocodrilli Et quia frigidū
 et aial nō ē caro in corpe suo nisi valde
 pauca incipit̄ su parte et in madilla
 sua et in radice sicut de vbi cauda ad co-
 pore suo ḡt̄m̄at̄ et sicut sicut sicut habet in
 radice radice caude Et in parabus q̄ sicut
 cordi viciat̄ et in arterijs venalibz sup̄o-
 bus que viciat̄ acorde ipsius h̄t̄ etiā sicut
 in eo quod ē martutu deuloz̄ q̄nis p̄t̄
 valde pars Et sicut dicit̄ aut̄ena nō h̄t̄
 plenem et t̄o melancolia spargit̄ p̄ totū
 corpus eius et in fiat̄ ip̄m maculis quibz
 diuina adhuc aut̄ quast̄ millid̄ h̄t̄ occip̄
 sed incipit̄ eius p̄m̄met̄ super oculos
 ipsius p̄pter quod etiā oculos eius in p̄
 funditatis cerdū eius lacet̄ q̄ in cel-
 oculos ipsius Et ad exortiat̄ corū qd̄
 ē inter deulos et circa eos ap̄t̄ quast̄
 sicut color eius lucens aut̄ armille q̄ sicut
 boere et hic color ē sicut p̄ albid̄ eland
 super se natas h̄t̄ rubad̄ subtile et
 viciat̄ condūz̄ videt̄ p̄ ip̄m p̄ totū aut̄
 corpus eius extensū ē m̄brū vniū for-
 tissimū et hoc ē dorū ap̄m et os dorū
 q̄p̄t̄ ex spondilibus eius et q̄n̄ per
 partes findit̄ corpus eius remanet̄
 t̄p̄us aliquod in quilibz p̄t̄ in op̄at̄ibz
 suis per p̄m̄ sensibile et motū q̄ ma-
 net̄ in quilibz ip̄m parte sed motus
 eius est modicus et p̄p̄ue apparet̄ ip̄-
 tibus q̄ sicut viciat̄ cordi Et h̄t̄ motū
 contrāctōis et dilatāōis q̄n̄ sicut in si-
 is corp̄is illas em̄ ap̄t̄ et claudit̄ con-
 frigendo et dilatando mansio aut̄ eius ē
 in cauernis et fissuris p̄t̄raud̄ et mō-
 tū sicut lacerte hoc aut̄ al̄ p̄t̄extū est
 de ḡn̄ stellionis Et hoc ē quod vulgus
 vocat̄ dracones et in vulgari nō vo-
 cāt̄ Intervum quod sonat̄ vermis t̄ylic
 aut̄ vermis pluc̄ Vab̄ aut̄ videt̄ aial
 istud quia pigri ē valde motus et mlti
 somni p̄pter multos et grossos humores
 quas h̄t̄ in sp̄situdme sicut p̄llis vbi
 aut̄ carnem uel sanḡnē nō h̄t̄ in cor-
 pe i h̄t̄ aliud m̄brū et aliud humore
 loco carnis

**Capitulum septimum de membris manifestis aia
lū non quadrupedi hūmā sanguinem
et ouanā que sūt aues pennate**

Similiter autē dicemus diuersos
et generā membris manifestos
in non generantibus sibi simile ex
utero sed nō quadrupedibus hūmā
bus in sanguinem sicut sūt aues in gēne
suo dicemus quod multa volatilia hnt
cetera membra proportionata in dicitur
aialud et hominis orueda em aporo caput
hnt et collud et dorsid et in corpore
e antius et postius supus et in suis
dextrid et sinistrid et hnt membris generā
pectus magis specialia sua q sūt cor et pl
mo q tmet adme aut volatile plimosa
hnt generā q ad homine in nio pedid sed
flexura poblicus eius est sicut quadruped
het em turuat postius nullid aut omo
volatile plimosa et pennatid nobis no
tid habet pedes anteriores aut manus p
loco horū membris habet alas eo q me
brū e appatid volatili pennato et ab ho
volatile vocat antea aut volatilis hor
e os ad p ligat eius est longa similis corp
e quadrupedi aialud et adheret corp ei
q alate medij ventris eius et hoc hnt
quid perquad agressibili distinguit et id
putat e corā qn abstridit volatili co
pa vero volatilis sicut dixerunt e os id
quod in carne sibi adherente contri iacet
inter trus et membrū antea quod ad het
dorso volatilis Adhuc autē in membris istis
diuersificant volatilia qn omē volatile
rapax annosus unguis portatē corpis
sui e magnas copias et pectus forū
ris q aliud aial Modū autē pōz volati
lū notant valde multi nō e factū p
mentoz sed generā et diās quos i us
considerare Gohis em sufficiat sicut
nā corpū queniūt omēs motū pōz volati
lud pennatorū in hoc p omēs hnt pede
sine pectine q aquodā tenax diuisū in
digitos multos q in se i ambz quatuor
invenitur Et ptes quidem fissure in
torū sūt dextratorū ase amittent digito
rū sicut aues nō nativales hnt digitos

sed aquaticas auid et nativā sicut
e agnis anser et anas et hūc hnt corū
inter digitos qmians ut melius capi
ant aquid in natando quasi remo qdā
et quedā mono pede hnt digitos disti
tos et malis quitos p membrā sicut
aquila pua q vocat aquila pūm co q
rapit pītes vno em pede rapit et a
natar in aq omēs aut modi volatiliud
qui in aere eleuant quatuor quide digitos
hnt motūq pede quoz in plūbus tres
porrigit antius et omis breuior et for
tior fororem hnt ungue postius q
vnt loco calcanei in stando et loco pal
lans in apphēdēdo pter saucos qui ho
ht mī tres digitos impede duos antiq
et vno postius Et sūt valde breues
reppad sui corpis pauca aut gna pūm
q in duos digitos hnt antiq impede et
duos postius Et ex ambus apud nos
notis nō e mī bubo et gna pū bubo et
omid digitū hnt postius et duos hnt
post et duos ante et tūc quēstū ref
duid corpis eius sicut quēstū serpens
qpmēdo se super ventrē et pectus
sui habet ungues magnos similes
vnguibz aquile et corū eius et pe
ne sūt valde sicut accipitū aut quidā
aquilaz et vaciferat vocā facti et ab
imitatōe vocas eius e sibi pōitū name
pū aut omid gna q multa p apud
nos sūt sicut gēnis pūmū varū sicut
sūt pūmū mger qui magnitudinē fere
hnt tormes et in figēdo rostrū in tra
cortices pūmū et putrescentiū arborū
sōmī facit terribilem at p sūt pūmū tube
hnt p duos digitos pedis porrectos
māus et duos postius eo q het dispositio
e apta stansioni arborū Et hnt digi
tos valde quitos ut se teneant fortiq
ad lignū quod standit admodū aut gne
auid pennatū sicut in carentia labiorū
et denā sed loco horū hnt rostrū durū
et figurū quide nasi et auid vntis nō
hnt pedalia membra sensū hnt sicut
oculos et linguā vā aut nā q est
via odoratū e in ostro p duos forāna
q sūt in ipō sicut aut vā auditū sūt

Duo foramina rotunda apertissima in
 tibus domes aut aues hnt oculos et cla-
 udunt eos quodam panno egrediente det
 fici palpebra ab huius motu palpebris qm
 volunt hnt super aut reducat qm volunt
 sup oculos superiores palpebra sic qdrupe-
 dia volante aut pondosa et magnitudi-
 na claudente oculos hnt egrediente de
 m fici palpebra et atq de angulo oculi q
 e apert eandem nase hnt etia eundem modum
 claudendi oculos hnt quedam gna aliud qua-
 masi conij sicut lacerte et quid serpentes
 et cocodrilli quiddam quedam spes her em
 claudunt oculos palpebra in fici Sed clau-
 so ipa no ad eos bona e sicut in aibus
 eo q no tantum indigent q duriores p
 oculi talia aialud q amud adhuc aut
 nullum omo volante bypes de quo h loqm
 hnt squamos uel pilos sed omd hnt plu-
 mas et pennas licet magna diuersitas
 sit in eis sicut in squabibus ptebit in
 hoc tame pene omo conuenit q radice
 q pelli aues in figit hnt cauda sicut ca-
 na quedam sit et hnt omes caudas n per
 occasionem amiserint sicut galli et gal-
 line domestice sine caudis aliq natiu
 p occasione et ne defectu adhuc aut q
 cu extendit pedem uersus caudam in vola-
 tu sicut q longa valde hnt ^{trura} et p-
 apue aues aquatice caud q breues hnt
 pedes sicut anser et anas quedam aut re-
 fringit ad uenare et pectus sicut ille
 que aut breuia hnt trura aut digitos hnt
 diuisos adimcos unguis amplius aut
 omes in oi spes volatiliud hnt linguas
 valde diuisas magnitate et figa et q
 pte quedam em hnt valde longas sic
 aues que sncippe vocat apud nos lare
 aut ficedula hec em sup aues q p pont
 in pulue et longe extendit lingua ut
 attrahant omes Et quedam hnt valde
 latas comparate corporis sicut sturnus et
 psittacus et pica Et quedam hnt composita
 lingua retro ex carne et ante ex cornu
 acutissimo sicut pituis inger qui in figit
 lingua in ligno et ptingenda attrahit
 vermes siue teredines ligni ad trid
 quedam et in vpi lingue dnt ab alijs

qm ille que sunt bone remuneratis et
 late lingue formant voces in loquelam
 hominis sicut psittacus et sturnus et nul-
 ta alia genera auiu nullid autem genus
 omo auiu habet epiglottim prominentem
 ita q facit nodum in gutte sicut e nodus
 gutture hominis Sed tame cu epiglota con-
 stringit et aperit viam carne cu aliquid
 calu intra se accipit sicut dymus de hois
 gutte amplius aut gna quedam auiu q no
 hnt magnos unguis hnt merue suo qd
 pminice sic sit digitus quiddam carnes sic
 gallus et gallina hnt etia signu qm sed
 no e per seoid eo q fere omnibus deficit
 seoid sem q perfecta p mastulo nullu
 em volante magnos et curuos unguis
 gicat cu isto additamento q in illis auibz
 matia istius additamenta transt in unguis
 volante aut curu unguis boni est vo-
 latus Et volante quod predictu hnt addi-
 tamentu grauis e volante sicut vasca
 et perdix et gallus et coruix et omd
 talla Que aut hnt dictu additamentu a
 signu apuis adhuc aut quedam gna auiu
 hnt in capibus suis coronalia quas sit
 galeata et hoc aliq e ex pluma sicut
 e in pauone et pupa alu aut e ex dura
 sub q media e inter carne et cartila-
 gnem sicut in capite galli et galline et
 in capite eius quod vocat pullus aq et
 e in gna hnt galea alba iacente sup ver-
 ticem capite sui no excedit h igit et hys
 similia p mēbra manifesta auiu
**Capitula Am de manifestis pistu me-
 bris scdm genas et differas qsdnt**

Epistud aut mēbris coequi
 eodem mo Genus aut igit
 pistud hnt spes valde diuisas
 et diuersas valde figuratis
 Sed omes modi spes pistud queunt in hudo
 caput et mēbra anteriora et posteriora et in
 hudo caudē q pma no p separte sed colle-
 rentes tela quada sed caudē eors sunt
 diuersae forme et figure ad huc aut i
 carencia quorunda mēbror gicō nullus
 em omo modo pistud hnt colliduel unguis
 uel milud mā fctū aut omo te ptales

in tioribus aut eam mamillas pter delphi-
nid et cetoro gna q generant bours sibi
similia Et ideo hnt mamillas sed no hnt
eas in supiori parte corpis sui sed in suis
ape uertuat Et sua mamilla assilatur ue-
ture et e sine ligameto ac si sit addita co-
pi et terminatur in comu papulace sed p
in eis due exene in tuis mamille p funda-
te q canalicibus asstant et exillis exit lac
quo lactat natus eius et tempe uuetur
filij scnt matre Et similiter faciunt cete
coro fetus Et hoc quidem sepius uisid
e apistatibus mais papue in mai ger-
maico et anglia et mari flandrie et
plauie et maribus alijs adiacentibus Ali-
qn aut modi pstrud auanad no hnt pis-
ces maillas sicut diuina neq uias coiq
manifestas que sint uulua et matris q
uirta et testicu Et hnt inter alia me-
brud qd sibi appant in capite auriculas in
delis q branchis dicitur per quas attracto
per os aqua eiaut Et hoc mebris fere i
omnibus pstrudibus notis i uent Amplius
aut pstrud diuersant malis q dicitur pn-
nule Qm snt quidd pstrud longi et lati
qui quatuor hnt alas ase diuisas duas
supiq ape branchas Et duas in suis i sic
uentis sicut pstrud qui grece uocat
entelid quod e angulla Snt aut et ap-
nos plim tales alij breuiores et pica-
ores no hnt nisi duas pmlas sicut alas
aput branchas Adhuc alie et ipi branchi
pstrud diuersificant qm quidd pstrud hnt
os ad cooptorud super branchas quos sit
lucius et baruellus et salmo et quidd n
hnt os ad cooptorud sed ipa aces bran-
chorud pmlam euidet sicut pstrud seipe-
tinus habens laca cauda et laca pmas
qui uocat celen de quo diuina in lo pmo
dme aut genus pstrud hnt cooptos br-
anchos sub capite uerso uentis po-
porreos Celen aut e laca capite et cor-
pis sicut in an hnt dicitur e et habet
omnes branchos ad ptem dorpi longi uo
pstrud no laci hnt eos declinates in sig

uentis ad ptem infioremi Vana uo ma-
rina hnt branchos quidd declinates ad
una partem lateris sui sub capite suo sed
et habet cooptorud Sed quiddam pellicis co-
opert branchos eius simlis corio cu ala-
ru opmentis snt ossa quiddam lata Adhuc
aut pstrud pstrud etia macraos dnt i
diff di pstrud quiddam em snt extensio
et in flexibiliu branchorud quasi sint de
corio uel osse sicut cete Et quiddam pstrud
snt branchorud flexibiliu Adhuc etia
quiddam branchi snt applicati corpi pstrud
sicut agulle et murene quiddam aut p
diuina extensio a corpore pstrud sicut lucia
aquatica et salmois Adhuc aut quiddam
pstrud habet branchos paucos quiddam aut
multos sed semp snt equales et pares i
utraq pte et quiddam etia nullos omo
uident hnt autem em hnt lucia paucos
aut hnt murene Nullus omo hnt quidd
hnt pstrud longi tenuis quidd i coloe
sicut pstrud qui uocat simidula sed non
e uulua sed q sit columnalis corpi
et uocat mordens lapides et hnt pma
acuta iuxta os sui cu qua recurulato
capite sicut manus tangentes sepau-
tiores aut branchi quos pstrud hnt br-
anchos inuenit hnt snt ut in utraq
pte heat unu quidd aut hnt duos
in utraq parte q unu extensio et al-
teru flexio quiddam aut quatuor exten-
sio in utraq parte pstrud aut qui gre-
uocat auileam hnt in utraq pte septe
flexos Amplius aut inter gna pstrud
et alios aliu e dra pstrud em no hnt
pilos sicut aialia gnancia sibi plia neq
hnt squamas omo ptes squamis qua-
drupedum onancu q snt quasi ruga q
dam pstrud pellicis neq hnt plimas hnt
penas sicut uolantia Sed multa gna
auanad pstrud snt caracalia hoc est
squamas sepabiles ab ipso pstrud hntia
quiddam aut non sed snt asperi comita
q etia uadit ad corio cap qm exorta
sicut pstrud qui dicit apud mare flan-
drie serohe quod e canicula maxima

aliquid eam tale hnt muru et sturio et
 caq in rostro sue plia sturioni et h plia
 pistud gona Adhuc aut multa p gencad
 pistud q in omnibus mois suis hnt dentes
 acutos duersaz acaez sicut lucus et q
 dam pistud hnt dentes super linguam et
 lingua eoz e dura et aspera sicut offi
 sue pme pistis et est curta et ori appli
 tata in tm q lingua ee no putat Et ff
 quoda aialia marma magm ois et nullu
 sifi admodu quoruda aialiu quadruped
 que gnant sibi plia q ad marma no hnt
 organu sensus manifestu preter oculos
 qm carent auribus et naribus sed hnt
 vias auditus et odoratz tm sicut apu
 nos pistis qui vocat lucus Et nullus
 modus pistud e hnt palpebras pilosas
 quia qui hnt palpebras hnt cas duri
 corij multi aut mo nullas hnt omo
 Adhuc aut omes mo pistud hnt aliquid
 sanguis licet parv ad mra circa cor et
 quoda eoz suant quoda aut gnant sibi
 plia dymna de delphino omo aut pis
 tes corticales suamosi auant sed alioz
 quoda gnant alia Colen aut eam genat
 aial sed rana qud hnt pedes quatuor et
 natat et tamen no gnat aial sed ouat
Capitulu octauu de membris spondu
exhibebus manifestu

Embria aut serpentu manifestu
 ta post hoc ponemus Genq
 aut serpentu mediu ee vide
 in ter hntu sanguinem aggrista
 et aquosa Et ideo p qvtraz illa opper
 loqui demembres in mois mebroz eius
 ayulta em gona serpentu manet si tnd pau
 ra aut gna manent maq et in mai d
 tra aut et maru serpentes ptes p ppe
 tibus trespibus pter p q mcapite qm
 caput marinoz e durissimu et asperu
 et mra q caput trespud pporde corpis
 su in mari aut sunt multa vade gna
 serpentu et no manent in loas pfind
 sed in pmo ripau Et tamen in mari
 oceano in parte q germaiaz attingit
 inuentur pistis serpentu qntat fe
 truis homis hnt aculeu retro in

cauda cornu qui amputa apistatoibz
 et postea totu respduu corpis h mediu
 Et ille hntat m pfindo maib sed no vere
 e sponis qvuis se pistis sponduz ampliq
 aut nullu omo genus spondu hnt pedes
 et in hoc queit cu pluibz gmbus pistud
 qui illi qui vere pistes sunt pedes no
 hnt In mai tamen e aial qd plm vocat
 qpter quod tot pedes hnt videt Et
 simile hnt aiali e aliud quod morat
 in terra et eodem noie vocat sed qd e
 in mari e mra q aggreste et morat i
 loas petropis et e rubicudu colois et
 graculu pedu Amplius aut in mai est
 pistis pnis qui vocat detmens nauu
 eo q virtute sue speciei habet tenere
 nauces et impedire transeutes et hnt
 pistem querut homies magia et cotut
 ipso alu adgutend corda ham ad adu a
 liqn adgutend corda eoz mamore et h
 genus pistis no e amestabile et de hoc dno
 erit quoda q habet pedes sed falsu e
 Et ca deceptois e qz ale pmliaz eius
 pdm alique assilant pedibus Quecuqz
 ergo talia pedes hnt non fere pistes
 sunt licet in mules cu pistibus sicut
 Nam igit dmsim dymna mebra eoz se
 ca manifesta aialiu Et declaramus quot
 sunt mls et que snt dymna em mebr
 gum aialiu dictoz sue generent sibi
 similia ex utero sue sine suanaa tresta
 et aqua

Tractatu spondu lib 2 aialiu in quo
q gmetue dispaio madys mebroz
aialiu pdm opacem ad mebra mebra
homid Capitulu pnu de mtiibus
sanguie hntu in quonqz gne snt
aliqua

Ado mapiemq narrare
 mebra maara aialiu et
 penes ea sumemq aialiu
 genas et dras dicamq
 aut demembres hntu sanguie pmo ma
 gna em mebra qplexione aialiu et qpac
 oritur nnt alia aialia genia et drud
 et hnt sanguinem et no hnt Et p fura